

4036

Felip Palma

L'enrenou del poble

Quadro de costums

15
OBRA EN UN ACTE

L'enrenou del poble

Felip Palma

L'enrenou del poble

QUADRO DE COSTUMS EN UN ACTE

Ningú podrà representar, traduir, ni reimprimir aquesta obra sense permís de l'autor.

Els comissionats y representants de la «Sociedad de Autores Españoles» son els encarregats del cobro dels drets de propietat.

Està fet el dipòsit que marca la llei.

BARTOMEU BAXARIAS-EDITOR
Passatge de Mercader, 10, interior.
BARCELONA. — 1909.

PERSONATGES

FELISSA.—56 anys. Dona del poble.

GENOVEVA.—22 anys. Estimada per l'Evarist y en Daniel.

CASTANYERA.—40 anys. Venedora de castanyes.

DANIEL.—25 anys. Jove trevallador, fill de la Felissa. Tot fent l'onso es més aixerit que tothom.

EL SECRETARI DE L'AJUNTAMENT.—62 anys. Amo de la botiga y pare de la Genoveva.

EVARIST.—26 anys. Presumit y orgullós.

L'ARCALDE.—60 anys. Tipo molt campetxano.

Home primer, un sord, en Lluch ab dos bastons, l'apotecari, minyó primer, minyó segón, una noya, homes, dones, un xicot, en Micaló, etc., etc. Un ab un carretó, una nena portant un menut a bras.

Aquesta obra va ser representada per primer cop al Teatre Català instalat en el de Romea, de Barcelona la nit del dia 8 de Maig de 1909, ab el següent repartiment:

Felissa, Sra. Clemente; *Genoveva*, Srta. Vallbé; *Castanyera*, Sra. Faura; *Daniel*, Sr. Vives; *El Secretari de l'Ajuntament*, Sr. Aymerich; *Evarist*, Sr. Galceràn; *L'Arcalde*, Sr. Nolla.

Carrer transversal ab un altre que venint del fons desemboca en aquest. A la cantonada una botiga de baster ab l'entrada de cara al públich.

Es entre deu y onze del dematí.

ESCENA I

FELISSA y SECRETARI, *questionant al pas de la botiga. Aquest mentrestant arregla coses, y dona ordres a un minyó que treballa dintre. Felissa porta un rotllo de paper a la mà.*

FELISSA

Vos dich que si, home, vos dich que si. El noy està ferm en marxar, y jo també l'hi aconsello.

SECRETARI

Que voleu que us diga, me costa molt de creure.

FELISSA

Ja ho veureu, si Deu ens dona vida y salut.

SECRETARI

¡Es que ja sería hora, mala verruga! Ja sería hora de que hi hagués tranquilitat al poble.

FELISSA

Vos el teniu de cap d'esquila a n'aquest noy, y no sé perquè...

SECRETARI

No soch jo sol, no; digueu qu'es tothom enteríssimament.

FELISSA

Aquest tothom me sembla que us el feu

vos, perque no n'hi ha per tant. N'hi lleven moltes de faltes.

SECRETARI

Y que han de llevar, santa cristiana, que han de llevar. Massa ho sabeu que tenen rahó y ara voleu venir aqui a pintarme Sant Cristófol nano.

FELISSA

No es pas que'l vulgue defensar perque també tinch ulls per vèureho y orelles per sentirho. Però com qu'es més tonto que dolent, cregueu que moltes coses les fa d'esma; sense malícia.

SECRETARI

Ab malícia o no, que l'aguanti sa mare.

FELISSA

Bé prou qu'ho he fet, Deu me perdó.

SECRETARI

Si sempre ha estat aixís, ja sou ben bé de planye, pobra dòna.

FELISSA

Sempre, fill, sempre. Mireu, quan el bategaven ja va rebotre la llossa enlaire.

SECRETARI

Si, vatja, com en Borrascas.

FELISSA

¿Quí dieu?

SECRETARI

Un altre tremendo com ell. Haurien fet, bona parella. Y perque no l'hi feu entendre vos que s'ha de sossegar.

FELISSA

Es inútil, fill; es picar en ferro fret. Jo sempre estich que'l sust que vaig rebre el día que va caure el bòlit poch abans de neixer ell, vos en recordeu? El va desgraciar per la vida.

SECRETARI

Aixís l'hi hagués esclafat el cervell.

FELISSA (*ab candidés*)

Ay! Deu nos en guard. Pobra de mí!

SECRETARI

Me surto tant de test parlant d'aquet xicot, que moltes vegades no sé lo que'm dich.

FELISSA

Bé, vatja, parlem clar. Tota la vostre quimera es perque agrada a la Genoveva. A vos no us ha fet res el noy.

SECRETARI

¿Agradar a la meva filla aquest tabalot?

FELISSA

Tabalot o no tabalot, ningú l'hi quita qu'es un bon mosso en Daniel.

SECRETARI

Aneu, aneu a passeig, que ja sou ben felissa de nom y de fets, vos també.

FELISSA

Si no l'hi agrada, donchs, no sé per què hi enrahona tant. Tothom y vos mateix no'm negareu que sempre estàn fent capelleta pels recons.

SECRETARI

Se veu ben bé que no la coneixíeu a la noya. Té més orgull la Genoveva que'l rey noblesa. Ja ho sab ella perqui's guarda. Ey; Y que jo n'estaré molt content.

FELISSA

Si, per l'Evarist; be prou que se sab que us vol ser gendre y això tothom li critica.

SECRETARI

¿Per qué? ¿Qu'es algú mal?

FELISSA

No. Es perque va dihent per tot arreu que té

un negoci entre mans que si li surt bé des-
empenyarà tot lo seu. Y el negoci es poder ficar
mà en els vostres quartos.

SECRETARI

Xerraires, envejosos. Això ha sortit de vos-
altres.

FELISSA

A fé no.

SECRETARI

Donchs, s'hi casarà.

FELISSA

Donchs, si n'estéu tant segur no trobo
gens bonich que enrahonin en Daniel y ella
tot el sant día com dos cotorres.

SECRETARI

Enrahonen, perque la fa riure.

FELISSA

Riure o no riure, Mateu, no vos fieu d'un
borinot que bufi seguidament l'orella, perque
mareja, y el que està marejat fa tintines.

SECRETARI

¿Què voleu dir?

FELISSA

Vuy dir que les tintines fan càurer, y el
que cau sempre ho fa en lo que té més aprop.

SECRETARI

De tot això me'n rich; ¿sabeu Felissa?

FELISSA

Donchs si vos fa riure no cal pas que'l noy
se'n vagi.

SECRETARI

Oh! Anarsen si, sempre; y com més aviat
millor.

FELISSA

Doneume les firmes que'm demaneu y es
cosa feta.

SECRETARI

Que us penseu que'n porto les butxaques plenes de firmes? D'ahont voleu que les tregui?

ESCENA II

Dits, surt un NOY ab un collar d'animal

NOY

Vos porto el collar, Mateu. Diu el mulaire si teniu les renyes adobades.

SECRETARI

Si, entra que'n Salmito te les donarà (a n'el aprenent) Tu, dónali les renyes del mulaire.

FELISSA

Donchs com anàvem dihent d'això de les firmes, ja ho sé que no les teniu, però m'haurieu d'ajudar a buscarles, perque a vos us en faràn més cas que a mí.

NOY (*sortint ab les renyes*)

¿Quant volèu que vingui a buscar el collar, Mateu? Diu que porta pressa.

SECRETARI

Passa demà vespre, si està llest te l'enduràs o sinò vindràs un altra estona. (*el noy se'n va*) Endemés d'això que'm deieu, a qui volèu que vagi a trovar si no hi ha ningú que'l pugui veure?

FELISSA

En Lluch espardanyer farà un. Ja m'ho té dit.

SECRETARI

¿En Lluch?

FELISSA

Sí.

SECRETARI

¿Que no sabeu lo que li va fer ahir?

FELISSA

No.

SECRETARI

Donchs el va etzivar a l'aigua.

FELISSA

Valgam la Santa Creu; y per què?

SECRETARI

Com que'l pobre home està tan perdut de dolor, l'hi va dir si'l volia passar, y ell que sí quan son al mitg del riu li diu qu'ha de baixar cuyta corrents perque pesa y molt ell està cansat. Oh! y que si no va depressa, guapo guapo l'hi tira de cap. Avuy ab prou feynes camina ab dos bastons, pobre Lluch.

FELISSA

Ay, María Santíssima de xicot! ¿Sabeu qui, donchs, Mateu potser ho faria? El senyor Baltasar l'apotecari.

SECRETARI

Ja'm guardaré com d'escaldarme d'anar-li a proposar.

FELISSA

¿Per qué? No l'hi debem ni un cèntim.

SECRETARI

Perque l'altra nit el vostre noy el va fer llevar per una medecina, y en lloch de donar-li la recepta per la gattonera l'hi va tirar una rata que prou pesava deu terses.

FELISSA

Valgam el sant *Ecce home!* Ja no queda ningú més, qu'els seus companys, si ho volen fer, que ja'n perdo les confianses.

SECRETARI

Y feu bé, perque també els té cremats.

FELISSA

Aquets si que no tenen rahó. Es el seu escarrassot.

SECRETARI

Perque li surt a compte. Aquest dia que varen anar a la torre Moratxa els hi va gastar un dineral en peix, y per que li quedessin bons talls va tirar un manyoch de cabells seus a l'arrós, y es clar ningú va menjar de fàstich.

FELISSA

Veyèu com això son coses de tonto.

SECRETARI

Això son coses de dolent, a la meva terra.

FELISSA

Y tan bon treballador sinò fos aquesta tara.

SECRETARI

Qu'en treurem d'això, si es l'enrenou del poble.

FELISSA

Ja'm veig venir que no marxarà.

SECRETARI (*airat*)

Com no. Per forsa.

FELISSA

Per forsa els pengem, Mateu. Y tingueu ben presenta l'hora qu'us ho dich. Si no marxa se casarà ab la vostra filla, perque s'ho ha ficat al cap, y es més tossut qu'una mula.

SECRETARI (*molt cremat*)

Això may, mala verruga. Això may. Primer un moro qu'ell.

FELISSA

Donchs busqueu firmes.

SECRETARI (*resolt*)

Donèu el paper; encara que les tinga d'arrençar del ganyot de la gent, ne trobaré; vos

ho juro. Però, ey! no fem coses. Mirèu que ha de marxar.

FELISSA

Al cap d'una hora. El temps just d'agafar la roba. Paraula es paraula.

SECRETARI

Donchs no us allunyèu que tot seguit torno. (*se'n va ab el paper que la Felissa li ha donat.*)

ESCENA III

La FELISSA y tot seguit en DANIEL. Passa un noy tirant un carretó.

NOY

Ara vé en Daniel, Felissa, si l'hi heu de dir alguna cosa. Oscail! xool (*s'en va ventant embratzida al carretó*)

FELISSA

Que vens a fer tu ara per aquets indrets? Ja te'n penses alguna altra?

DANIEL

¿Que vol dir un'altra? També'm voleu treure'l dret de passar pels carrers que'm dongui la gana?

FELISSA

Ets amo de passar per tot menos de fer malifetes, sents?

DANIEL

Be massa. ¿Y per qué ho dieu ara aixó?

FELISSA

Perqué ja m'ho han contat, ja, la que vas fer ahir a n'en Lluch. ¿No te'n dones vergonya, un home que't pot ser Pare?

DANIEL

Però no me'n es gracies a Deu.

FELISSA

Avuy té d'anar ab dos bastons que no's pot tenir de dolor.

DANIEL

Si no's pot tenir que llogui un carro, aquet estira cordetes, sinò que per estalviarse els dèu centims de la barca, sempre's fa traginar per l'un o per l'altra, el gandulàs. Deu ser cos sant que no pugui passar l'aigua com els demés.

FELISSA

¿Però veus? Tothom el passava sense dir res. Ja vas tenir d'esser tu el de la malifeta.

DANIEL

Un o altre havia de comensar.

FELISSA

Y qu'ets tonto, noy, qu'ets tonto!

DANIEL

Vet'aquí l'única cosa que sabèu dir vos y els altres.

FELISSA

¿Y de la rata del senyor Baltasar que m'en dius?

DANIEL

Que'l va fer botar de valent per la botiga, a n'aquell que's necessita uns ternals per ferlo aixecar. Si l'haguessiu vist semblava un esperitat. ¡Mare de Deu! Y que vaig riure.

FELISSA

¡Ay, ditxós bòlit.

DANIEL

Me l'heu ben ficat al cap el vostre bòlit.

FELISSA

Es que no m'ho puch acabar.

DANIEL

Donchs dèixeu pel gat. Y ara anem a lo que

cal. ¿Quan tindrè les firmes? Perqué n'estich tant tip, que ja voldria esser fora.

FELISSA

May les tindràs, perquè ningú vol ferho.

DANIEL

Pitxor per ells, aixís m'hauràn de rosegar.

FELISSA

Però ab tot això encara no m'has dit que vens a fer per aquí.

DANIEL

Res. Me passejo. (*crisant*) ¿Tampoch me puch passejar?

FELISSA

Be, bé, no cridis, no cridis. Y tot desmanyat. Mira, mirà com portes la corbata.

DANIEL

Arreglémela.

(*FELISSA arreglantli*)

Y ara, gira de cantó, ja sabs qu'aquesta casa te l'has de mirar de lluny.

DANIEL

¡Mala negada!

FELISSA

¡Apa, anem, anem, que si ve'l secretari!

DANIEL

Que vingui, aquell gos foll.

FELISSA

Que vingui, que vingui; y si'l veus no pararàs de córrer fins qui sab ahont.

DANIEL

Potser no correré gaire. Potser no aniré més que fins a casa seva.

FELISSA

Me sembla que d'això, t'enguardaràs una mica. (*donantli un cop a la espatlla per endur-*

sel) Ja sabries lo que t'hi anava. Apa, apa, anem cap a casa, taujanàs! (*en Daniel se guaita ab recansa la casa, quan veu que la Genoveva treu el cap per la finestra y l'hi fa que hi vagi*).

GENOVEVA

¡Pst, pst!... (*Se'n va.*)

DANIEL

¡Ay!

FELISSA

¿Què hi ha?

DANIEL

Rès. Que no puch venir.

FELISSA

¿Per què?

DANIEL

Perque no puch donar un pas. Sembla talment que m'hagin sortit arrels a n'els peus.

FELISSA

A n'el cap sí que la tens l'arrel, Deu me perdó, y ben grossa.

DANIEL

Això deu ser el bòlit, mare.

FELISSA

¡Sant Eloy gloriós! Apa, passa, passa endavant.

DANIEL

Es inútil. Tireu pel cap que volgueu. Jo no'm moch d'aquí.

FELISSA

¡Senyor, Senyor! ¡Y que soch desgraciada! Quèdat, però prometo uns sams a les ànimes perque en Mateu t'atrapí y t'estobi l'esquena. Aixís t'escarmentaràs. (*Se'n va tota enfadada*).

ESCENA IV

En DANIEL y la GENOVEVA

(La Genoveva se posa a la llinda de la porta per la banda de dintre. Ell s'hi acosta y tot fent l'onso l'abrassa fort.)

GENOVEVA

Apa allà, mans llargues.

DANIEL

¿Què vols dir?

GENOVEVA

Que les noyes son mira y no'n tochs.

DANIEL

Jo no toco.

GENOVEVA.

¿Donchs què fas?

DANIEL

Abrasso. Hi ha molta diferencia d'una cosa a l'altra. ¿Veus? *(Tornantla a abraçar.)*

GENOVEVA

Sí, sí, prou. No vuy veure rè més. Estigues quiet, y tinguem la festa en pau. Sempre't tinch de dir lo mateix.

DANIEL

¡Si soch tant tonto!

GENOVEVA

Pas per lo que't convé y t'agrada.

DANIEL

Això ho fa tothom.

GENOVEVA

Alto. Tothom, no. Algú porser sí.

DANIEL

Donchs jo soch d'aquets últims. No hi puch fer més. (*La torna a abraçar.*)

GENOVEVA

No hi ha remey. T'hauré de parlar ab les mans agafades. (*Agafantli les mans.*)

DANIEL

¡Ay, quín gust! ¡Y quines pessigolletes!

GENOVEVA

Escolta y estigues quiet.

DANIEL

Estich quiet y escolto; parla.

GENOVEVA

¿Es cert que te'n vas del poble?

DANIEL

Es cert.

GENOVEVA

¿Y que t'embarques?

DANIEL

Sí.

GENOVEVA

¿Aviat?

DANIEL

Totseguit que tingui el certificat arreglat.

GENOVEVA

¿Però ets tu que te'n vols anar?

DANIEL

Jo, sí, jo; per arreu y com més aviat millor.

GENOVEVA

¿A què ve ara aquest «repenta»?

DANIEL

¿Però que no veus la quimera que'm té tothom en aquesta terra? Es una cosa inaguantable.

GENOVEVA

¿Y per la gent me deixaràs a mi?

DANIEL

Per forsa. No tinch més remey.

GENOVEVA

(deixantli les mans y aixugantse els ulls.
Pausa. Veyent qu' ell no'n fa cas, li diu:)
¡Daniell!

DANIEL

Mana.

GENOVEVA

¿Que no ho veus?

DANIEL

¿Què?

GENOVEVA

Que ploro.

DANIEL

Prou que ho veig. ¿Y per què ho fas?

GENOVEVA

¡Perque tu te'n vas, ximple!

DANIEL (*rihent*)

Ja ets ben xocanta, tant mateix, Genoveva.

GENOVEVA

De què rius ara? Que no ho vols creure?

DANIEL

Sí, però, vaja, què vols que't digui? Sou tant comediantes les dones...

GENOVEVA

Y vosaltres uns poques-soltes. Si no fos cert allavors t'ho creuríes.

DANIEL

Bé, no t'enfadis.

GENOVEVA

Y a tu no't sab gens, gens de greu deixar-me?

DANIEL

Ja veuràs, si tant y tant escorcollàvem no't diré pas que no'trobés alguna engruna d'aquelles que fan rac-rac aquí dintre (*signantse'l cor*). Però, vaja, totseguit penso que n'hi ha tantes de noyes al mon... Per tot arreu se'n troben.

GENOVEVA

¡Ay, Senyor! Valdria més que una's trenqués el coll abans de posar afecte a certes persones.

DANIEL (*abrassantla*)

Vaja, prou. No ploris més. Jo't prometo que a cada viatge't vindré a veure.

GENOVEVA

¿Y ab això m'aconsoles?

DANIEL

¿Encara vols més?

GENOVEVA

Es que jo estich segura, Daniel, que si te'n vas, estaré malalta de tristesa.

DANIEL

¿Que potser t'hi casaríes tu ab mi?

GENOVEVA

Es clar, home; per això t'estimo.

DANIEL

¡Ah, ja! Donchs, ¿m'estimes?

GENOVEVA

¡Ximple!

DANIEL

¿Y'm voldries a despit del teu pare?

GENOVEVA

A despit de tothom.

DANIEL

¿De l'Evarist també?

GENOVEVA

¡Ay, ves, no'm treguis aquest bufat.

DANIEL

Però tu no't recordes que en Mateu no'm pot veure en pintura.

GENOVEVA

Donchs t'haurà de veurer de carn y ossos, perque jo ho vuy y s'ha acabat.

DANIEL (*apart*)

¡Ay, pobre Secretari!

GENOVEVA

¿Estàs content ara?

DANIEL

¡Jo't toch si ho estich!

GENOVEVA

Donchs júrem que no marxaràs.

DANIEL

¡Ah, no! Això sí que no pot ser.

GENOVEVA

¿Per què?

DANIEL

Perque a n'aquí hi va la meva dignitat d'home.

GENOVEVA

Jo plà me'n riuría de la dignitat si'm con-
venia una cosa.

DANIEL

¿Què sabeu vosaltres, les dònnes, lo que es
això?

GENOVÉVA

Si penses en marxar es que no m'estimes
gens.

DANIEL

¿Però que no veus l'aborrició que'm té
tothom?

GENOVEVA

Això ho fan córrer l'Evarist y el pare per-
que els hi convé.

DANIEL

Lo que jo't dich es que ningú voldrà fir-
mar el certificat que necessito. Ja ho veuràs.

GENOVEVA

¿Vols dir que no es una manganilla teva
això d'aquest certificat?

DANIEL

¡Genoveval

GENOVEVA

Donchs si es veritat, millor que no firmin.

DANIEL

¿Còm millor? ¿Que no coneixes que això
es un descrèdit molt gros?

GENOVEVA

¿Que n'hem tret, donchs, d'enrahonar tant
si al cap d'avall tornes a la mateixa? Tossut,
més que tossut.

ESCENA V

*Dits y UNA CASTANYERA ab un cabàs tapat
ab un drap negre. Aviat UN XICOTET.*

CASTANYERA

Ara, que fumen. ¿Què li diu, tossut? Tota
la vida ho ha estat, aquest tarumba.

GENOVEVA

Ja teniu rahò, ja.

*(La Genoveva entra més endins de la botiga,
y en Daniel surt al carrer quedantse arrambat
a la paret.)*

CASTANYERA

¿Lo mateix que'ls altres dies, Genoveva?

GENOVEVA

(*anant a buscar un plat*)

Sí, sí. Vint, com sempre.

CASTANYERA

(*contàntleshi y donàntleshi*)

Ara que fumen. (*Surt el xicotet.*)

XICOT

¿Quantes me'n donareu per cinch cèntims?

CASTANYERA

Tres parells, Micaló.

XICOT

¿Tan poques?

DANIEL

Y gracies.

CASTANYERA

Van cares, noy.

XICOT

¡Macatxo! Ab prou feines ensolivaré.

CASTANYERA

(*girantse al xicot mentre la Genoveva entra a dintre a deixar les castanyes.*) ¿Les vols o no les vols? Que porto pressa. ¿Sents tu, marrech?

DANIEL

Y doneunhi cinch parells, ¡pobrot!

CASTANYERA

Gràtet tu la butxaca si vols que'n mengi més. ¡Éts molt generós pagant els altres!

DANIEL

Y pagant jo també. Teniu, conteunhi deù en lloch de cinch.

ESCENA VI

*Dits y l'EVARIST**(La Genoveva, al vèurel, no's mou de la botiga)*

DANIEL

(al veure a l'Evarist recula la mà dels cèntims.) Ara cobraràs, Micaló. Tant se val que jo no ho fassi perque aquest que vé es dels que paga.

CASTANYERA

Més que tu, ranci.

DANIEL

¡Oh, ja, ja! Per això ho dich.

EVARIST

¿De què parleu?

CASTANYERA

Rès; que en Daniel s'anava a desdinerar pagant cinch cèntims de castanyes a aquest bailet.

DANIEL

Ben cert. Guaiteulos (*ensenyàntelshi*).

EVARIST

Me deixes parat. Tente compte a no escapsar el capital ab aquestes disbauxes.

DANIEL

Per aquesta por, ara deixo que't lluexis tu.

EVARIST

Y ben net que ho faré Y no cinch n'hi donaré jo, sino deù. Contèuleshi, Calixta.

CASTANYERA (*després de donàrleshi*)

¿Què diuhen ara els noys? Gracies, Evarist.

XICOT

Gracies a n'en Daniel que li ha fet fer.

CASTANYERA

Ja veuràs, ja, desvergonyit. (*Xicot fuig corrents.*) ¿Veus? (*A l'Evarist*) Fés plés a ximples.

EVARIST

Això es despreciar.

DANIEL

¿No n'hi heu pas estafat cap?

CASTANYERA

¿Que't penses que soch com molts, y ja sabs per què parlo? Cervell de pà mullat.

EVARIST (*rihent*)

Vaya una sortida. ¿Què voleu dir ab això?

CASTANYERA

¿Que no'l sabs aquest quènto?

EVARIST

No.

DANIEL

Jo sí.

EVARIST

Guàrdatel. Conteulo, Calixta.

CASTANYERA

Vetaquí que Nostre Senyor diu que va donar a Sant Pere unes quantes olletes que figuraven el cap de les persones, y despres un cervell molt gros perque n'anés posant un xich a cada una. A la trassa ne devia posar massa a les primeres, perque totseguit el va tenir acabat, y allavors ell per por que Deu el renyés, ¿quina se'n pensa? Agafa molla de pà, la remulla ben remullada, y'n va anar posant a les que encara no n'hi havia. Per això't dich que'l cap d'aquest no hi ha dubte que devia esser algunes de les últimes.

EVARIST

Ja, ja, ja. Està bé. Té molta solta.

DANIEL

No'm pensava que fossiu tant sabia, Calixta. Cregueu que ja ho faré córrer.

EVARIST

Qui't farà córrer a tu de bona manera seré jo el día que't torni a veure apuntalant aquesta casa. (*la Genoveva treu el cap escoltantlo*).

CASTANYERA

Aixís, aixís m'agrada. Bécatejeli el cuiro, que no té cap intenció bona. Potser rodant, rodant no't seguí l'herba sota'ls peus aquest onso.

EVARIST

Com hi ha Deu... Ab això si que'm tastaria els punys. (*aixecantli el puny*).

DANIEL

(*posantse en guardia*)

Pròbeu que potser no't quedaràn ganes de tornarhi.

EVARIST

¡Infelís! Si jo volía ray. Sino que't deixo per lo qu'ets.

CASTANYERA

Ara fas be. Pero... Ey! Això no vol dir que no fassis l'ull viu.

EVARIST

Dèixeu per mí. Ja sabeu que en aquest poble no passa rès que jo no sàpiga y no vulgui que passi.

CASTANYERA

Es qu'els boigs fan bitlles devegades.

EVARIST

També fan ximpleses, que un dia o altre troben sabata en son peu.

CASTANYERA

Aixís, aixís m'agrada. Ara que fumen!

EVARIST

Doneumen deü.

CASTANYERA (*donàntelshi*)

Apa que te'n enduràs la flor y nata. Totes te les vuy triar. (*atravessen l'escena dos minyons y una noya ab un farsell. Aquesta passa de llarch*).

DANIEL (*a la noya*)

Adeu, escayenta.

NOYA (*ab garbo*)

Adeu, maco.

EVARIST

Y per mi no hi ha rés?

NOYA

Ets massa alt, no hi arribo a tu noy. (*se'n va*).

CASTANYERA

Ara que fumen.

MINYÓ PRIMER

Fumem, Benet?

MINYÓ SEGÓN

Fumem.

MINYÓ PRIMER

Cinch per barba, Calixta.

MINYÓ SEGÓN

¿Y tu Daniel que no'n menges? Ara a la primería venen molt de gust.

DANIEL

Espero que aquest rumbós me'n doni. (*se-nyalant l'Evarist*).

MINYÓ SEGÓN

Y es clar que te'n donarà, tant ben demanat.

EVARIST

N'hi donaré per avergonyir-lo. Vuy que tots vegeu la diferència.

CASTANYERA (*contant*)

Nou, deu, alabat siga Deu, onze y dotze. Apa y bon profit. (*minyons se'n van*).}

DANIEL

Evarist, ¿què les tinch d'esperar gaire?

EVARIST

¿El què?

DANIEL

Les castanyes, home.

CASTANYERA

Què tal, eh? «Si ho has dit al sord, no ho has dit al peresós», Evarist.

EVARIST

Au té, atràpala. (*n'hi tira una que cassa al vol*).

DANIEL

No les vuy sense pelar. M'enmescaren els dits.

EVARIST (*pelantleshi*)

Deixeuse d'aquesta finor d'espert. Li malmeterien les manetes, pobrissó.

CASTANYERA

Es a dir donchs Evarist que't ronda la xicoteta? ¿Qué hi diu en Mateu?

EVARIST

En Mateu està per mí completament.

CASTANYERA

¿Y ella?

EVARIST

¿Ella? Vaya una pregunta. Que més pot desitjar que jo la vulgui.

CASTANYERA

Oh! Es que devegades les noyes...

EVARIST

Aneu, aneu. ¿Què m'hi posat may en res que no n'hagi sortit de la manera que m'ha dat la gana?

DANIEL

¿Ja no deus tenir avia tu Evarist?

EVARIST

Per què?

DANIEL

Perque t'has d'alabar tu mateix.

CASTANYERA

Tarambana.

DANIEL

Semblo un grà que us hagi sortit al cap del nas a vosaltres dos. No veyeu res més que a n'a mi. (*veyent venir el Secretari*) El Secretari, esquitllem.

EVARIST y CASTANYERA (*rient*)

Ja, ja, ja. Vaya unes pretensions. Ja, ja, ja. (*mofantsenhi*).

ESCENA VII

Dits y el SECRETARI

(*En Daniel aixís que'l veu venir passa ben escorregut vora la paret y's fica a la botiga ahont s'hi veu la Genoveva*).

SECRETARI

Qué es aquesta gatzara?

CASTANYERA

Res. Coses d'aquest ximple. (*girantse y no veyentlo*) Taflich! Si ara mateix era aquí. Té, ja ha desaparecut.

SECRETARI

Que era en Daniel potser?

CASTANYERA

El mateix.

SECRETARI

Mala verruga! ¿Y ahont es ara?

CASTANYERA

Sembla art de bruixeria. Si ens estavem aquí tots tres. Llisca més qu'una anguila aixís que vos ovira la fesomia.

SECRETARI

Un batalló de dimonis se l'enrossegessin per sempre.

EVARIST

Amén. (*En Daniel y la Genoveva van seguint la conversa desde dintre la botiga, y el públich ha de compendre per els signes que fan els comentaris que'ls hi ha de sugerir lo que senten*),

SECRETARI

Se l'ha temuda perque si'l trobo aquí li esbardello el cap.

CASTANYERA

¿Y això?

EVARIST

¿Què us ha fet de nou?

SECRETARI

De porta en porta com qui demana caritat perque firmessin, y res, com si parlés a sords. No porto més que la den Lluch y'l senyor Baltasar.

EVARIST

De què, no porteu més?

SECRETARI

De firmes, home.

EVARIST

¿Y què n'heu de fer de les firmes?

SECRETARI

¿Què'n tinch de fer?

CASTANYERA

Sí. Perque, ¿què té que veure això ab en Daniel?

SECRETARI

¿Què hi té que veure? Ay, ay. ¿Que no es el que'ns el ha de treure aquest mala estrugansa del poble?

CASTANYERA

Si us entench que'm pelin.

EVARIST

¿Y ab firmes se'n aniria?

SECRETARI

Ay, noy! Ves, ves a fer l'orni a un altra banda. No'm vinguis a acabar d'alterar ara tu.

EVARIST

Vos juro que no sé què voleu dir.

CASTANYERA

Ni jo tampoch.

SECRETARI

¿Vosaltres no sabeu que està compromés per anarsen de cambrer en un trasatlàntich?

CASTANYERA

Calleu, calleu, que ara hi caich.

SECRETARI

Ja es hora.

CASTANYERA

Bé, però no'n feu cas, perque si bé he sentit campanes, no sé pas de quin cantó repicaven.

EVARIST

Donchs jo no'n sabia rès, y per mor de vos ara estich en ridícol.

SECRETARI

¿Per què?

EVARIST

Perque si me'n haguessiu enterat, ja fora fet, y ell fòra del poble temps ha. Quin un jo per no sortir ab la meva... Y acabem ara d'una vegada. ¿Què s'ha de fer perque marxi?

SECRETARI

Diu ell. que volen un certificat de bona conducta firmat per uns quants vehins. ¿Ho entens?

EVARIST

Prou, home, prou que ho entench.

SECRETARI

Sense això no hi ha rès fet.

EVARIST

Y a vos, no us han volgut firmar?

SECRETARI

¿Però que no veus que ha fet màlifetes a tothom?

CASTANYERA

Es clar.

EVARIST

Es tosch. Son molt ases. Si se'n va ja no'n farà més, y quedarem tranquils. Encara que'ls hi fessim firmar que es un sant ho havien de fer. La qüestió es trèurel.

CASTANYERA

Tens rahò.

SECRETARI

Y tal, home, y tal. Donchs això tan clar no els hi he pogut fer entendre de cap de les maneres.

CASTANYERA

No pot ser. Perque, vaja, sembla impossible.

EVARIST

Si hi hagués anat jo, tot estaria dat y benh eit.

SECRETARI

Donchs bé, veyam si t'espabiles.

EVARIST

Ja ho veureu si ho enllesteixo.

SECRETARI

Veyam, veyam.

EVARIST

(després d'haver prés el paper l'hi torna)

O sino, no; encara millor. Guardeulo vos el paper. Els faré venir a firmar aquí. Ara ho veureu si jo'n portaré de gent.

CASTANYERA

Jo també t'acompanyo. Tots dos farem més forsa.

EVARIST

Vos no us mogueu, Mateu, que totseguit tornem.

CASTANYERA

¡Ara, que fumen!

ESCENA VIII

El SECRETARI y aviat la GENOVEVA

SECRETARI *(aixugantse la suor)*

No val tan ell com els passos que'm costa y les enrabiades que'm fa pendre. ¡Noya!

GENOVEVA *(sortint amatenta)*

Mana, pare.

SECRETARI

Posa el dinar a taula totseguit. Ab quatre salts hauré fet abans no vinguin.

GENOVEVA

No entreu, no, que no es cuit.

SECRETARI

¿Donchs què has fet tot el sant dematí?

GENOVEVA

M'he estat a casa festejant.

SECRETARI

Porser sí que t'estaves ab l'Evarist y la Calixta.

GENOVEVA (*mofantsen*)

¡Caralt de pare! ¿Veyeu? No's pot fer rès amagat. Tot ho endavina.

SECRETARI (*satisfet*)

Ja he posat ben bé el dit a la llaga, ja, traïdorota. (*La Genoveva entra dintre la casa, y ab en Daniel riuhen tots dos.*)

ESCENA IX

El SECRETARI y totseguit la FELISSA

SECRETARI

Ho fassi que he triscat tant, que fins tinch xafogor. Ningú diría que som al Octubre.

FELISSA

Ja soch aquí.

SECRETARI

¿Y què?

FELISSA

Sou vos que m'heu de dir què.

SECRETARI

Jo no més vos puch dir que si'l vostre fill no marxa jo'm tornaré boig.

FELISSA

Però si no volem altra cosa. .

SECRETARI

¿Que jo'm torni boig?

FELISSA

No, home, no. Que ell pugui marxar per no sentiuse més. ¿Ahont son les firmes?

SECRETARI

Al infern.

FELISSA

D'allí plà que les recullirem. Ja seràn so-
carrím.

SECRETARI

Ja us ho tenia dit que ningú firmaria.

FELISSA

Però com més lluny el tinguen millor per
ells.

SECRETARI

No ho volen entendre.

FELISSA

Donchs s'ha acabat. Que no marxi.

SECRETARI

Això may, ¡mala verruga! Ara ja es qüestió
de punt. ¿Ahont es aquest bergant?

FELISSA

No ho sé. Fa una estona era aquí, però no
l'he vist més.

SECRETARI

Ja'n deu estar maquinant algún altre.

FELISSA

No sé a què ve que l'hi tingueu aquesta
rabia. Al últim a vos no us ha fet rès.

SECRETARI

Després de l'arcalde soch jo que tinch de
vetllar per la tranquil·litat del poble.

FELISSA

Perè si l'arcalde no s'hi ha ficat, ¿quí us ha
fet armar aquest garbuix a n'a vos?

SECRETARI

L'he armat perquè m'ha dat la gana; ¿ho
enteneu?

FELISSA

Donchs ara no més per punt me'n vaig a
cal arcalde a contarli tot. ¡Que tanta caramadal
Ja n'estich massa tipa jo d'això. Ni que ha-
gués fet una mort, aquest meu fill. (Se'n va
enfadada.)

ESCENA X

El SECRETARI y totseguit que ella es fòra entra l'EVARIST esbufegant, y aviat la GENOVEVA.

Ja venen. EVARIST

¿Quí? SECRETARI

La gent. EVARIST

¿Quina gent? SECRETARI

Ay, ay, els que he anat a buscar. EVARIST

¿Per firmar? SECRETARI

¿Y donchs? EVARIST

¿Quants? SECRETARI

Molts, molts. EVARIST

¿N'estàs segur? SECRETARI

Si'm segueixen, si venen darrera els meus talons. EVARIST

A la fi. SECRETARI

EVARIST

Apa, apa, no perdem temps. Tenimho tot preparat que no se'n desdiguessin.

Entrarem dintre, fa? SECRETARI

EVARIST

Aquí mateix, home, aquí mateix que son masses. Però cuiteu.

SECRETARI

Tot seguit. Genoveva!

GENOVEVA

(Sortint després de recomanar a n'en Daniel que no's mogui). Mana, pare.

SECRETARI

Porta la taula de tallar les pells, el tinter y la ploma; però rebent ¿sents?

GENOVEVA

¿Per qué fer?

SECRETARI

Lo que a tu no se t'endona res. Au, brillo. Que t'ajudi l'Evarist.

EVARIST

¿Ahont hem d'anar, pubilla?

GENOVEVA

En lloch ab tu. Ja ho duré ab en Salmito. (se fica a la casa).

EVARIST

La vostre filla, Mateu, tant mateix està ben poch amable ab mí.

SECRETARI

Es el seu tarannà, y com qu'es tant vergonyosa.

EVARIST

Potser si, però no ho sembla. (surten la Genoveva y el fadrí ab una taula, anantla a deixar lluny de la botiga).

SECRETARI

Anem, adeusiau. Ja escriureu l'arribada.

GENOVEVA

¿Què voleu dir?

SECRETARI

(Agafant la taula ab una revolada y acostantla a la botiga) Vuy dir que l'havieu d'anar a dur un xich més lluny si coneixes.

GENOVEVA

(tornantla a allunyar també ab una revolada)

Vora la porta, no. Per ¿ahont passaràn els que hagin d'entrar a casa?

SECRETARI

Pel taulat, perque no ha de venir ningú. No estich per ells.

GENOVEVA

Que'n teniu de poca de solta.

SECRETARI *(enfadat)*

Noya, noya.

GENOVEVA

Calleu, home, calleu. Dèixem anar a buscar el tinter y la ploma per aquests pous de ciència. *(se'n va dintre la casa).*

SECRETARI

No se quin sant me deté...

EVARIST

Deixeuho per mi; quant siguem casats tot això serà un altre cosa. Allavors governaré jo.

ESCENA XI

(Se sent un gran burgit de gent y entren en escena homes, d'ones y criatures. Un dels homes en Lluch tot carranco va ab dos bastons, un altre el senyor Baltasar un marcat tipo d'apotecari de fóra. Ab ells entra la CASTANYERA.

CASTANYERA

Aquí minyons, aquí. Tothom a firmar y el treurem del poble.

UN HOME *(preguntant a un altre)*

¿A qui volen treure?

HOME *(que es sord)*

¿Què dius?

HOME PRIMER (*cridant*)
A qui volen treure del poble?

SORD

No ho sé pas. Ja ho preguntaré. (*s'ho pregunten l'un a l'altre y tothom fa que no ho sab. Soroll. Surt el noy de la primera escena ab uns tirants*).

NOY (*a n'el Secretari*)

Diu el Mulataire que l'hi feu arreglar tot seguit aquets tirants que'l cotxe no pot marxar.

SECRETARI

No estich per ell ara.

NOY

Es que mancaràn el tren.

SECRETARI

Que'l manquin.

NOY

M'ha dit que ho fessiu tot seguit. Teniu. (*els hi fa pendre per forsa. L'altre li pega empenya y en aquell moment la Genoveva que s'estava darrera seu ab el tinter y la ploma reb el cop y vessa tota la tinta*).

GENOVEVA

¡Alsa, saleru!

SECRETARI (*enfadat a n'el noy*)

¿Veus lo que m'has fet fer? Ves a l'infern tu y els tirans. (*el noy arrenca a córrer*).

GENOVEVA

Ay, pare, que'l vessar tinta diu que porta mala sort. No us sortirà pas bé lo que pe nseu.

GENOVEVA

¡Genoveva, Genoveva! No m'acabis d'encendre. ¿Còm escriurem, ara?

EVARIST

Sossegueuse. Ja'n vaig a comprar una a molla. (*se'n va*).

GENOVEVA

Y ara, ¿què voleu més?

SECRETARI

Que te'n vagis. (*ab veu de trò*)

ESCENA XII

(*Dits, la Felissa y tot seguit l'Evarist ab una ampolleta de tinta. Aquesta escena ha d'anar molt destacada. Que s'entengui be a tothom.*)

HOME PRIMER

¿Y tota aquesta gresca es per reure a n'en Daniel del poble?

SORD

¿Què dius?

HOME PRIMER (*crident*)

¿Si tota aquesta gresca es per treure del poble a n'en Daniel?

SORD

¿Si? ¡Ay pobre minyó!

CARRANCO (*giràntseli enfadat*)

¿Qué potser no ho voleu vos?

SORD

¿Què diu? (*preguntant a l'home*).

HOME PRIMER

Com que no'ns ha fet res.

SORD

¿Qué dius?

HOME

L'hi dich que no ens ha fet res.

CARRANCO

Donchs a mi si. Y si'l podia arreplegar com hi ha Deu, que la pagaria cara la malifeta del bany. (*brandant el bastó enlaire enrabiad cau de nassos. Alguns l'aixequen.*)

HOME PRIMER

Si vos us ho preneu tant fort, Lluch, us acabareu d'esguerrar.

APOTECARI

No n'hi ha per menos. Jo encara tinch la rata a casa.

HOME PRIMER

Millor. Aixís té companyia.

SORD (*a l'home*)

¿Què diu?

HOMÉ PRIMER

Res. Tot ho vol saber aquest ximpie.

SECRETARI

Però que tarda l'Evarist. Malviatge la tinta y el xicot, y...

EVARIST (*entrant*)

Ja soch aquí.

CARRANCO

Donchs porteu la ploma.

CASTANYERA

Dèu centims de castanyes a cada hu dels que firmin. (*firmen no més alguna criatura y dònes; els altres diuen que no*).

HOMÉ PRIMER

Be mou prou saragata, Felissa, el vostre fill.

FELISSA

Deu els fassa bons. «Qui no té res que fer el gat pentina». (*segueixen parlant*).

CASTANYERA (*a l'Evarist*)

Deus estar content. Sembla que va de bó. Però no'n volen firmar gaires.

EVARIST

Mal va, Calixta, quan jo me la poso al cap. Ja veureu, ja veureu si'l treuré.

CASTANYERA

Arreplegaràs bona pubilla, noy, porque'n Mateu té molts quartos.

EVARIST

Ab tot y això no soch jo, sino ella qui treu la rifa. Ves com s'ho podia esperar.

SECRETARI

¿Ningú més vol ferho? (*ningú respón*) Apa donchs té, veyes, Evarist.

EVARIST

(*Agafant el paper*) Dos, tres y vuit. Ja n'hi ha prou, ja. Ara si que podem dir qu'es fora, y gracias a mí, ep!

CASTANYERA

Oh! ja, ja.

ESCENA XIII

Dits y l'ARCALDE ab la vara. Al entrar venta mirada a dins de cal Secretari y veu els nuvis.

ARCALDE

¿Què's aquest moti? ¿Què's día d'eleccions, Secretari?

SECRETARI

Res d'això. Aquesta gent no més ha vingut a firmar.

ARCALDE

A firmar què?

FELISSA (*a l'Arcalde*)

Veyeu com vos ho he dit que remourien cel y terra?

ARCALDE

Calleu. Ja sabré el qu'es això y ho arreglarem. Han vingut a firmar què, Secretari?

SECRETARI

Un certificat perque en Daniel Arús se'n vagi del poble y pugui embarcarse.

ARCALDE

Y vos us n'haveu tingut de cuidar?

EVARIST

Ell y jo ho hem fet.

ARCALDE

Calla, que no parlo ab tu.

EVARIST

Es que...

ARCALDE

Te dich que callis, o sino te faig treure per l'Agutzil. Y ara tornanthi, ¿per què el voleu fora a n'en Daniel, Secretari?

SECRETARI (a n'en Lluch)

Lluch, l'Arcalde pregunta per què el volem fora a n'en Daniel.

LLUCH (a l'Apotecari)

Senyor Baltasar, diuhen per què el volem fora a n'en Daniel.

ARCALDE

Veig que ningú ho sab, que tothom s'ho pregunta.

EVARIST

¿Si ho saben? Be massa. A n'en Lluch el va tirar a l'aigua.

APOTECARI

Y a mí va donarme una rata en lloch d'una recepta.

ARCALDE

Y a vos, Secretari que sou el cap y dansa d'això, què us ha fet?

SECRETARI

A mí...

ARCALDE

Potser res encara, ¿joy? Donchs prepareu-vos que us tocarà la mes grossa.

SECRETARI

Pobre d'ell!

ARCALDE

Ja ho crech, home, si deu tremolar. Entre morts y ferits potser n'ompliríeu una senalla! Veyam, que vingui aquest criminal.

LLUCH

No, perque si me'l veig al davant... (vol aixecar el bastó).

HOME PRIMER

No us exaltea, Lluch, no us exaltea, que si torneu a caure, us deixo a terra.

SORD

Què diu?

HOMER PRIMER (*cridant*)

Que vol tornar a caure.

ARCALDE

¿Què hem de fer? Secretari, ¿ahont es aquest noy, he dit?

EVARIST

S'estava aquí ab nosaltres y de repent se'ns ha fos.

ARCALDE

¿Y la fura de la vostra filla, Mateu, tampoch sab el catau del conill?

SECRETARI

Ella plà. No s'ha mogut de casa en tot el dematí.

ARCALDE

Donchs entreu a casa vostra, y porteume la noya. Y vos, Felissa, acompanyeulo y feu venir en Daniel. (*tots dos molt estranyats y entre l'espectació general entren a la casa quedantse terriblement sorpresos de veurels junts. El Secretari, fora d'ell, arrossega la noya, y la Felissa entre poruga y contenta fa surtir a n'en ell*).

SECRETARI

Vina, vina, que no sé quin sant me deté com no't mato. Qui s'ho havia de pensar! Jo'm tornaré boig, boig...

ARCALDE

Ja heu badat ben bé tots plegats. ¿Que us pensàveu que mentres el volieu fora ell passaria rosaris per tenir un felís camí?

EVARIST

Deixeu'mhi arriuar. Ha de morir a les meves mans.

DANIEL (*posantse en guardia*)

Vina, tòquem, aquí t'espero.

ARCALDE

Què vas a fer, home, què vas a fer? Si es ella que no't vol.

SECRETARI

¡Estich deshonorat! Seré la befa del poble.

ARCALDE

Ja vos he dit, Mateu, que de retop us tocaria la més grossa.

SECRETARI

¡Ay! Jo faré un disbarat, un disbarat...

ARCALDE

Sí, home, sí; caseulos. Y després vos ab la Felissa, que encara fa goig. Casament doble.

CASTANYERA

Just, ja que no volia caldo, ara tres tasses.

EVARIST

May; això no serà senyor Arcalde. La Genoveva es per mi. Son pare'm vol.

ARCALDE

Donchs casat ab ell. Ab això jo no m'hi fico.

SECRETARI (*resolt*)

¡Felissa!

FELISSA

¿Què voleu?

SECRETARI

No m'heu dit que'l cap d'una hora de tenir les firmes el vostre fill marxaria?

EVARIST

Si que ho ha dit, si.

FELISSA

Es cert. No ho nego pas.

SECRETARI

Aquí les teniu, donchs. (*li dona el paper*) Y ara ja sabeu lo que us toca. Ferlo filar com més aviat millor, mala verruga.

FELISSA

La paraula, es paraula. Té, Daniel, y veyes lo que't pertoca fer.

DANIEL

(*Colocat al mitg de tothom agafa el paper llegintlo entre dents. Després se guaita a tothom deixant transcorre una curta pausa. Espectació de la gent per lo que dirà*). Gracies, poble, vos donch les gracies de tot cor, y vos ho agraeixo

més del que's peuseu. Però vuy correspondre, y no vos regatejaré ni el sacrifici. (*esqueixa el certificat*) Teniu, veyeu? Ja no marxo. Me quedo per sempre més, entre vosaltres.

TOTHOM

Ah, ah, ah, ah. (*menys en Lluch, l'Apotecari, l'Evarist y en Mateu*).

LLUCH

Ha d'anarsen. Jo no me'n vaig tranquil.

DANIEL

Vos prometo, Lluch, no feuse pendre cap més bany. Però jey! tampoch vos passaré may més; es inútil que m'ho demaneu.

APOTECARI

¿Y jo?

DANIEL

A vos us regalaré una ratera ben grossa per cassarla.

ARCALDE

Es aixerit aquest minyó, Secretari. Vos convé per gendre.

EVARIST

Ell se'n guardarà prou.

ARCALDE

A recó, tu noy, a recó, y ves per un altra que aquesta la teniu perduda de partida.

SECRETARI

Y ab costes.

SORD (*a l'home primer*)

Qu'era aquest paper Ramon?

HOME PRIMER (*crident*)

Una recepta pel mal de caixal.

SORD

¿Qué'n tenia?

HOME PRIMER

Sí, però ja l'hi ha passat.

ARCALDE (*a la Castanyera*)

Qué farieu vos ara, en el lloch den Mateu, Calixta.

CASTANYERA

Jo, els casaria. No veyeu qu'era dintre casa seva.

ARCALDE

Sentiu, Secretari, sentiu com ja l'opinió pública descapdella per boca d'aquesta dòna?

DANIEL (*a la Genoveva*)

Bé, ab tot això Genoveva, què hi diu el teu pare, ¿que sí, o que no?

ARCALDE

Per ara no diu res. S'ha de revenir. Però s'acostuma a dir, «que'l que calla»... ¿M'entens? (*Daniel y Genoveva, contents, se donen les mans*).

CASTANYERA

(*A n'en Daniel, ventantli cop a l'esquena*)

Es més viu que l'estornell, aquest bordegàs. (*girantse a l'Evarist*) Apren, tu que sempre dius que tot ho fas tan bé.

EVARIST

Me la pagarà, vos juro, que me la pagarà.

DANIEL

¿El què, les castanyes? Prou, home, prou. Conteunhi vint, Calixta.

CASTANYERA

La partida t'havies de menjar, pas les castanyes. Bufat, més que bufat.

DANIEL

Potser el bòlit de retob va tocarlo a n'ell. mare. ¿Què vos sembla?

TOTHOM

Sí, sí, el bòlit, el bòlit. (*Evarist molt enfadat y ab despreci passa entre la gent y se'n va. Alguns li van al darrera xiulantlo y repetint:*)
¡El bòlit! ¡El bòlit!

ARCALDE

Alsa, poble, alsa, rebèjathi que es arbre caigut...

TELÓ

Preu: 75 ets.